

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravlilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Zlate besede o cesarjevem rojstnem dnevu.

Milostljivi knezoškof Mihael so na rojstni dan Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa peli ob 9. uri v stolni cerkvi slovesno sv. mašo, pri kateri so bili vsi višji uradniki, častniki, mestni župan, profesorji in mnogo vernega ljudstva. Popoldne ob 1. uri so milostni nadpastir povabili k svoji mizi najodličnejše duhovnike, uradnike in častnike in pri tej priliki so napili zdravico presvetlemu cesarju blizu s temi le besedami, in ker mislimo, da jih bodo radostno brali tudi v slednji hiši naše škofije, zato jih tukaj objavimo:

Veledomoljubno slavnost danes veselo praznujemo prebivalci prekrasnega habsburškega cesarstva. Štiriinšestdeseti rojstni dan je danes tako ljubega in tako drugega cesarja in gospoda. Dan 18. avgusta ponuja vsako leto mnogim narodom starega in častitljivega cesarstva dobrodošlo priliko, da krepko izrazijo svojo navdušeno ljubezen, udanost in spoštovanje do svojega blagega vladarja in do vse cesarske hiše. Toda danes ne navdušujeta podložnikov mogočnega cesarstva-kraljestva samo zvesta udanost in nepremagljiva ljubezen k sijajnim izkazom, ne, globoko čutena hvaležnost je, ki njih srca danes povzdiguje. V resnici! S srčno in resnično zahvalo praznuje nad 40 milijonov Avstrijcev in Ogrov rojstni dan s slavo venčanega glavarja cesarske in kraljevske vladarske hiše, dobro vedoč in trdno prepričani, da je slavno vladajoča habsburško-lotrinska rodovina vedno njihova bramba in zaslomba, njihova tolažba in njihova pomoč v jasnih in mračnih dneh. Pač nobena posvetnih vladarskih rodovin ni po svoji starosti tako častitljiva, po svojih krepostih tako bliščeča, po slavnih delih tako bogata, kakor je stara in častitljiva, čednosti in dejanj polna ona, katera nosi dvojnega or'a s križem in mečem v svojem grbu.

Temu vladarskemu sijaju, kateri Avstrijca in Ogra tako močno navdušuje, pridružuje se nadalje misel na osebne kreposti slavljenega deželnega očeta. Kdo jih ne pozna: očetovska dobrotljivost, viteška ljubezen do resnice in pravice, neumorna delavnost za blagor drugih, požrtvovalna naklonjenost do države, zlasti pa občudovanja vredna usmiljenost do ubožcev, udov in sirot, katerih radostne solze krasnejše lesketajo v cesarjevi kroni in so dragocenejše, kakor dijamanti in žlahtni kamni, kateri jo dičijo.

In slednjič, kdo ne pozna in ne slavi, kako Nj. veličanstvo vestno spolnjuje verske dolžnosti? Kak globok utis je vedno na mene napravilo, kadar sem gledal na veliki četrtek, kako so se svetli cesar na kolenih pomikali od enega do drugega dvanajsternih ubožcev, da bi tem noge umivali in brisali; kadar sem gledal, kako so Nj. veličanstvo na veliki petek poklek-

nili pred na tleh ležečim križem in poljubili rane križanega Zveličarja; kadar sem na praznik presvetega Rešnjega Teleza Nj. veličanstvo opazoval, kako so, prešinjeni žive vere, stopali za Kraljem vseh kraljev v podobi kruha in dajali Bogu svojemu Gospodu čast. Res

„Modro da nam gospodari
S svete vere pomočjo.“

Oziroma na velike kreposti Nj. veličanstva — kaj čudo, da današnji dan, cesarjev dan, po vseh avstro-ogerskih deželah vlada radost in veselje, da so danes mnogi po jeziku, šegah in navadah različni narodi celine širnega cesarstva le jedna velika družina, ki se klanjajoč zbira okoli svojega dobrega očeta in zanj prosi zakladov nebeškega blagoslova?

Naj ta edinstvo, v kateri je nepremagljiva moč, med zelo nadarjenimi narodi mnogojezičnega cesarstva vlada vedno in vedno! Naj prešine narode duh prave krščanske ljubezni do bližnjika, njihove zadeve uredi, jih nagne k medsebojnemu povspesjevanju blagih namer! Naj se narodi prosto razvijajo in med seboj podpirajo! To je najboljša in najtrdnjša vez cesarstva, je največja moč države. Da so ljudstva narodno med seboj različna, to je posebnost resnično velikanske države, in štejem se srečne, da smo njeni otroci. Jaz mislim, da je božja previdnost v srcu Evrope ustvarila to mnogonarodno državo. Torej kar je Bog zjedini, tega naj človek ne loči, in na dolgo časa tudi ločiti ne more. Zaradi tega bodo se vedno zopet avstro-ogerski narodi približali drug drugemu — v ljubezni, v miru in strpljivosti. Resnica boč postala zadnja kitica nedosegljivo lepe cesarske pesmi:

„Trdno dajmo se skleniti:
Sloga pravo moč rodi;
Vse lahko nam bo storiti,
Ako združimo moči.
Brate vodi vez edina
Nas do cilja enega:
Živi cesar, domovina,
Večna boče Avstrija.“

Velecenjeni gostje! V pobožnosti smo danes zbrani pri presveti mašni daritvi skupno pošiljali h Gospodu vojskinih trum, mogočnemu pomočniku v sili, svoje najsrčnejše in najgorečnejše molitve za pravi blagor in srečo Nj. veličanstva, najvišjega vojskovodje. Vse naše prošnje so na to merile, naj Nj. veličanstvo še leta in leta na maziljeni glavi nosijo cesarsko in kraljevo krono, naj podložniki uživajo blagodare njihovega očetovsko-skrbnega vladanja še dolgo in dolgo, in naj se krasna donavska država razvija pod blagodejnim vplivom svetlih krepostij svojega vladarja še v daljno bodočnost!

Tem pobožnim prošnjam v cerkvi hočemo sedaj pri veseli mizi še to posebno željo pridjati. Gospod vseh cesarjev in kraljev naj ohrani našega cesarja in kralja Franca Jožefa I. pri najboljšem zdravju in varuje naj-

prej do slavnosti petdesetletnice vladarskega nastopa, kajti tedaj bode tak praznik, kakoršnega še Avstrija ni dočakala.

V tem smislu, in da mojim besedam ne bode manjkala krona ali glavni namen, prosim velečislane goste, povzdignite čaše in zakličite z menoj: Njih cesarsko in kraljevo veličanstvo, naš piemilostni cesar in gospod in vsa njihova slavna prevzvišena vladarska hiša: živeli!

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

„Kdor svojih slavnih prednikov ne časti,
njih vrli naslednik biti ne zasluži.“

Slomšek (Drobt. 1862).

Ljubezen nam ponuja pero in hvaležnost nam ga vsiljuje v roke, da naj opišemo življenje duhovnika po božje volji, slavnega rodoljuba, prelata Frana Kosar-ja, kateremu bilo je ponos, biti slovenske krvi.

Hvaliti sloveče može je dolžnost naša. Povzdigati svoje prednike prebrisane glave in pobožnega duha in slaviti njihova blaga dela in znamenite zasluge, nam je ravno tolika dolžnost, kakor nam je radost, posnemati njih slavne vzglede.

Zlasti pa katoliško tiskovno društvo v Mariboru veže sveta dolžnost, da postavi spomenik svojemu ustanovitelju in dolgoletnemu predsedniku, ki je bil kakor steber svete vere na slovenski zemlji, pa tudi ni maral vpogniti se, da bi bil podlaga tujčevi peti. Naj torej nese »Slovenski Gospodar«, ki je glasilo tega društva, rajnega prelata lepo ime med Slovence, da ga ohranijo v blagem spominu, in naj njim kaže verno srce velikega špirituvala slovenskega ljudstva, da ga po vrednosti cenijo!

Opisavati bogato življenje slavnega moža, bo pa težavno delo; vendar to je le tolažbepolna težava, kakor jo občuti ženica na polji ob bogati žetvi; ta je le takrat prav dobre volje, kedar leži gosto snopje za njo. Moj jezik je, kakor pisék brzopisca, ki bi rad hitro vse povedal; a preobilno gradivo zapira piscu prosto pot, in skromna beseda zapleta se med gostimi zaslugami vrlega moža, da ne more gladko teči. Angelji zapisali so ime Frana Kosarja v bukve življenja, a nam ga treba zapisati v zlate bukve Slovencev.

I. Frana Kosarja mlada leta.

„Lepo sije solnce juterno,
Nam olepša zemljo in nebo;
Lepše mlado lice se svetli
V zarji ljube svete čistosti.“
Slomšek.

Rajni prelat Fran Kosar porodil se je v lepi Savinjski dolini, v »veselih«
Braslovčah tekla je njegova zibelka; sred ličnega trga blizu farne cerkve bil je doma. Njegovi starši bili so imoviti in čislani tržani. Njegov oče Jožef Kosar, usnjar in posestnik bil je povsodi spoštovan, in Braslovčani so si ga radi izbirali za župana. Ko se je Franek rodil 1. septembra 1823. l., vzdigale so Solčavske planine radovedno svoje glave ter gledale tje po Savinjski dolini, in košata Radoha je visoki Ostrici na uho pošepetala, da imajo v Braslovčah »pri Janezu«
(po domače) krst, in gorjata Rinka in zobata Olšava sta stikali glavi ter prerokovali, da bo ta otrok lahko da še nosil škofovo kapo. Bistri Savinji, ki se dan za dnevom v Braslovčah oglašajo, mudilo se je nesti materi Savi na jug veseli glas, da je jeden otrok več na svetu, na katerega bo svoje dni ponosna mati Slava. A tudi Oljska gora gledala je vsa zamišljena doli na domačo

hišo dojenca ter je sama pri sebi sodila, da življenje otroka stoprv ne bo brez križevih postaj. (Dalje prih.)

Cerkvena glasba.

V izvrstnem Ljubljanskem »Cerkvenem Glasbeniku«, ki izhaja že 17. leto, beremo večkrat dopise iz raznih krajev slovenskih, kako se goji tu in tam cerkvena glasba. Iz naših krajev se o tem ne najde v omenjenem listu nobeden dopis. Ali se morebiti za cerkveno petje in orglanje, kakoršno bi moralo biti po cerkvenih postavah, pri nas nikdo nič ne zmeni? Tega nočem danes presojevati. Toda priporočal bi vsem, katerim pripada dolžnost, skrbeti za cerkveno petje in orglanje, naj si naročijo »Cerkveni Glasbenik«.

V zadnjem listu »Cerkv. Glasb.« mi je posebno ugajal nasvet zastran podučevalnih kurzov in preskušenj; zato ga hočem tukaj objaviti. Je premisleka vreden.

»Leto za letom« piše v združeni 7. in 8. številki »Cerkv. Glasb.« l. 1894 dopisnik iz Grebina na Koroškem, »odkar se je ustanovila orglarska šola v Ljubljani, se izšola ondi precejšnje število orglavcev. Ali so pa vsi zvesti ostali? Ali se vsi ravna po ukih, ki so jih prejeli? Ali zidajo na podlagi, ki so jo v orglarski šoli prejeli, dostojno stavbo v čast sv. Cecilije? Ne, žal da ne! Le malo število ostane zvestih in vsako leto je nekaj begunov vmes. Mnogokrat sem premišljeval, kako bi se temu v okom prišlo in kako bi se izdajalstvo zabranilo. Prišel sem do sklepa, da bi se tako napravilo: naj bi se prirejali podučevalni kurzi ali preskušnje za tiste učence, ki so šolo zapustili. Potem se bode vsak učenec sam vadil in izobraževal. Kdor bi se pa ne hotel preskušnji podvreči, naj bi se mu pa pri njegovih dohodkih nekaj odtrgalo, recimo 5—10 gld. To bi moralo veljati brez izjeme za vsacega orglavca, da bi moral tri leta po dokončani orglarski šoli preskušnjo delati priti. Potem bi se tudi pri oddajanju služb vedeli bolj natančno ravnati. Ono leto, ko sem jaz končal orglarsko šolo, nas je delalo skušnjo 12. Naš učenik g. A. F. (Förster) je večkrat opomnil: »Glejte, 12 vas je in pazite, da ne bode med vami izdajalca Judeža . . . itd.«

Resnično, pametna misel! Če je tak nadaljevalni poduk potreben za orglavce, ki so se skozi tri leta v orglarski šoli učili edino le cerkvene glasbe: koliko bolj potrebne so take preskušnje za tiste orglavce, ki se niso tako dolgo učili, ali ki orglarske šole znotraj še videli niso in ki o cerkvenem petju in orglanju sploh niti nobenega pojma nimajo?! In vendar je njim izročeno tako sveto in vzvišeno opravilo, sodelovati z mašnikom pri najsvetejši daritvi! Menim, da bi se tacega poduka vdeleževali prav radi v obilnem številu vsi orglavci, katerim je mar — ne le za njihov zaslužek, temveč za čast božjo. Orglavcem pa, ki bi se upirali in ne bi hoteli poslušati takega poduka in se ne bi hoteli podvreči preskušnji, bi se ne odtegnilo 5—10 gld., temveč bi se morala odpovedati orglarska služba. —č—

Gospodarske stvari.

Kako se napravi dober sadjevec (tolkla?)

(Dalje.)

Preden začnemo tiskati, naj se krnica z vročo vodo čisto izsnaži, in tudi če smo tropine, katere so bile za jesih namočene, stiskali, mora se, preden bi zopet sadjevec (mošt) stiskali, z vročo vodo polit, da se jesihove glive uničijo. Drozga naj se v koš, oziroma v obroč, trdo stlači in enakomerno stiska. S prvim stiskanjem se ne more ves sok iztisniti, zato se drozga

ali tropine spet zmeljejo ali drobno presekajo. Kdor vodo doliva, ta dobre pijače ne bode imel, in le tistemu sadjevcu, ki se v kratkem doma porabi, kaže na drozgo vode naliti in to stisniti.

S sladomerom ali moštno tehtnico (Klosterneburger Mostwage) se mošt tehta, koliko ima sladkorja. Prav dober bode sadjevec, če ima mošt 12—13° sladkorja, in če nima toliko, se sladkorja, kateri se poprej v vodi razstopi, toliko doda, in na ta način se da lahko ves sadjevec enak napraviti. Sadjevec bo le takrat v veljavo prišel in bo kupčijsko blago postalo, če bode dober in ves enak. Pivo bi nikoli do sedanje veljave ne prišlo, ko bi se vedno enako ne delalo. Dobro bi bilo, ko bi si osnovali društva in začeli v velikem in umno sadjevec delati. Francozi delajo sadjevec, ki je vinu podoben, in na Gornjem Avstrijskem in Nemškem je sadjevec jako priljubljena pijača.

Našim slovenskim kmetom v čast bodi povedano, da se je že večkrat pripetilo, da vinski kupec tolklo od vina ni poznal. Žal, da pa prepogosto kislico in neokusno tolklo najdemo, katera nobenega kupca najti ne more. Mošt se nalije v snažne sode in žveplane, kakor vsako drugo posodo, razun frišne vinske moraš poprej z vodo splahniti. Sod se ne sme z moštom do vrha napolniti, temuč se za pedenj prazen pusti, in prvo je treba skrbeti, da bode mošt hitro zavrel. To je najvažnejše, kako sedaj z moštom ravnati in kako in s čim ga zamoremo zboljšati. (Dalje prih.)

Zaprte pri svinjah.

Na mnogih krajih svinje bolehajo in jih vsled tega tudi mnogo pogine. Iz začetka nečejo jesti, imajo težko sopenje, napada je vročina in se v gnoj zarovajo. Kakor hitro kaj takega zapaziš, posluži se sledečega sredstva:

Vzemi dobrega, domačega kisa (jesiha), dve do tri glavice česna, stolči ga in ožmi med kis. S takim kisom na pol toplim moraš vsake pol ure svinjo zmakati tako dolgo, da svinja začne jesti. Včasih že drugi dan prične jesti. Vsekako pa se jej nekoliko dnij težka hrana dati ne sme, n. pr. zrnje, hajdina, ječmen, koruza itd. Nadalje vzami laško olje ali pa jedrično dve ali tri navadne žlice in toliko sirotke ali frišnega mleka. Če je svinja velika, tedaj več; če neče sama jesti ali tega spiti, tedaj se pa ta zmes mora va-njo viliti. To se ponovi dvakrat ali trikrat na dan. Vzrok bolezni je večidel zaprtje v želodcu in v črevah.

Mnoga leta sem preiskaval vzrok te bolezni, ter sem se prepričal o vzroku in o sredstvu zoper to bolezen. Mnogobrojno število svinj je v naši bližini s tem sredstvom ozdravelo, da ne rečem preveč, blizo vsaka, če ni bilo zakasnjeno in če se je vse potrebno storilo. Dobro je tudi, če se svinja klistira.

Napravi se topla milnica (žajfenca), h katerej se prilije nekaj laškega ali pa jedričnega olja. S tem se klistira 3- ali 4-krat zaporedoma. Kedar bodo ljudje o tem dobrem svetu prepričani, bodo ga znali ceniti.

J. P.

Sejmovi. Dne 24. avgusta na Laškem, v Arnovžu, pri Sv. Duhu na Stari gori, v Slov. Bistrici, Središču, Rogatecu, Cmureku in Velenju. Dne 25. avgusta v Poličanah (svinjski sejem) in v Št. Ilju pri Turjaku. Dne 27. avgusta v Ljubnem, na Bregu pri Ptujju in v Mozirju. Dne 28. avgusta v Svičini, Celju in pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Dne 29. avgusta na Muti, pri Sv. Tomažu, v Žalcu, Poličanah, pri Sv. Petru pri Cmureku, Sv. Filipu v Veračah in v Orešju. Dne 30. avgusta na Hajdinju.

Dopisi.

Iz Ptujja. (Veselica.) Abiturijentska veselica slovenskih abiturijentov mariborske gimnazije in učiteljsišča v »Narodnem domu« v Ptujju dne 12. avgusta se je sijajno vršila. Pevske in godbene točke so se izborno proizvajale. To je zasluga vrlega vodje številnega dijaškega pevskega zbora, učit. abit. g. Kocmuta. Na goslih in klavirju odlikovali so se posebno trije Serajniki in Skaza. Pozdrav je v lepih besedah govoril gimn. abit. g. Ozvald, slavnostni govor pa, najvažnejšo točko celega vspeveda, uč. abit. g. Koropetz, ki je svojo nalogo izvršil odlično. Držal se je našega vseslovenskega in edino pravega gesla »vse za vero, dom, cesarja«. Povdarjal je najprej kaj lepo potrebo žive vere, osobito v današnjih burnih časih, ter zatrjeval, da je prava podlaga, na katerej se naj naša mladina vzgojuje, verska podlaga. Na to je v navdušenih besedah razpravljal o ljubezni do domovine in do presvetlega cesarja, s katerim je tudi govor sklenil, kličeč mu iz dna srca: Bog ga živi! Burno odobravanje je bila zaslužena pohvala vrlému govorniku in vsem gg. abiturijentom, v katerih imenu je tako lepo razvil načrt njihovega bodočega delovanja. Tako je prav, vrli mladenči! To so vam prava, krščanska načela, po teh se tudi ravnajte v bodočnosti, po teh se ravnajmo vsi, in domovina nam bode edina in močna. Bog Vas živi! C.

Iz Slatine. (Primicija.) Vesel dan je bil 29. julij, ko je g. Miha Šket obhajal svojo novo mašo. Slatinski bogoslovci so večidel vsi bolehisti ko skončajo šole, pa zdržal je novi gospod brez druge škode. Bog mu je dal zadostnih močij, in krepilo ga je različno veselje. Imel je okoli sebe mater in brata z rodbinama, ki sta morala od daleč priti, izvrstni pevci so Bogu čast v cerkvi povzdigovali in goste pri obedu čez vse kratkočasili. Namesto rajnega lastnega očeta so mu ob strani stali drugi oče, veleč. g. nadžupnik. Drugim daljšajo življenje z dobrotami, Bog jim to dobroto vračuje. Farmani so lepo okinčali cerkev, in pote, da je bil za novega gospoda in sploh vse dan velikega veselja in spodbuja za druge mladeniče, pridnim biti, da doživijo veselje v duhovskem ali pa v katerem drugem stanu.

Iz Negove. (Pozdrav.) Tisočkrat bodi mi pozdravljeno, tako sem vskliknil in menda z mano marsikateri čitatelj »Slov. Gospodarja«, prebravši dopis »Iz Gornje Radgone, bralno društvo«. Da, potreba ga je že v resnici bilo. Pa spali smo, spali z odprtimi očmi. Ali mislim, da smo začeli vstajati. Blagi gospodje, rojaki slovenski v Gornji Radgoni, pač zaslužite od nas zahvalo in spoštovanje. Vas je sicer pičlo, pa ne ustrašite se, le tako naprej, vodite in vlečite, a mi na deželi bodemo tiščali in če treba, se z rameni upirali, dokler srečno ne zvozimo čez most zaspanosti in lužo nemškutarstva. Mislim, da se bodemo na dan otvorjenja, 2. septembra, v velikem številu sešli; Bog daj lepo vreme! Želimo, da bi to društvo bilo za celi okraj nekako zbirališče, tabor, kjer bi se vsako leto vsaj enkrat sešli, kjer bi se skupno veselili ter učili v blagor mile naše domovine slovenske, v korist cele Avstrije. Tukaj bi naj ne bil razloček med duhovnikom in svetnim gospodom, ne kmetom in priprostim delavcem. Po bratovsko bi se tukaj naj sešli, po bratovsko občevali in po bratovsko se menili o naših težnjah, in kako mogoče te odstraniti. Sloga naj vlada med nami, bratovska ljubezen naj nas druži in stali bodemo trdno kot skala, ktere ne bodo omajali vsi navali z onstran meje. V to pomozi Bog! Kmet.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Požar, sejem, shod, procesije, dež, romarji.) Dne 1. avg. so si v zgornjih Trebčah pod marofom Podsredškega

Kuneja otroci zakurili. Ker ni vode in orodja, je zgo-relo dvoje stanje z žitom in senom. Zakaj ne pazite bolj na otroke? Slišali smo, da je bil požar tudi v Ka-pelah, na Bizeljskem in v Polju in da sploh pogosto kje gori. Ali ni tedaj zadnji čas, da se brizgalnica kupi za Sv. Peter, drugače bomo drugokrat grše piskali, kakor smo po zimi. — Dne 4. avgusta je bil nesrečen in srečen dan. Na Sv. gorah je takrat živinski sejem. Prignali so veliko živine, okoli desetih pa je začelo hudo deževati, da so se sejmarji hitro razkropili; to je bila škoda, ker bi rad marsikateri gospodar živino v denar spravil; ali tisti dež je bil po dolgi suši samo srebro, ki nadomesti ono škodo. Drugi dan 5. avgusta smo obhajali v letu drugi shod na Sv. gorah. Ker je bila letos tisti dan ne-delja in v sosednji fari še nova maša, niso mogli so-sednji gospodje priti pomagat, da nas je bilo samo pet; zato tudi ni nikdo v procesiji vodil romarjev kakor na-vadno iz Št. Petra na Sv. gore. Drugokrat bo že boljše. — Na sejem je prinesel neki Hrvat ponarejenih kron, pa je prej popihal, kakor so mu pokazali, kake morajo biti prave krone. — Beračev pride na shod veliko. Na desni in levi pota sedijo in kažejo rane ter za darov kričijo, da bi v vojski veljali za trobentarje. Ko jih člo-vek vidi, vzdihne nehoté: hvala Bogu, da čeravno trpim, nisem tak siromak, kakor ti tukaj. — Po shodu je šla v ponedeljek dežja prosit procesija od Sv. Petra in iz Pišec, v četrtek pa iz Klanca in Bog nam je že dal nekaj rahlega dežja. Zaupljivo sploh hodijo ljudje sem na Sv. gore prosit Marijo za pomoč v raznih potrebah. S Ptuj-skega polja prihaja vsako leto velika procesija dne 5. avgusta, iz skoro vseh sosednih župnij, iz Slatine itd. Po več posameznih gostov je prišlo v zadnjih mesecih iz Celja, Brežic, Podsuseda pri Zagrebu, iz Ogerskega. Kam bomo pa otroci hodili, če ne k svoji skupni Materi!

Iz Hoč. (Cesarska slavnost.) Malomarne so Hoče v narodnem oziru, toda iskreno udane svojemu preljubemu vladarju Francu Jožefu. Resnico tega po-kazal je letošnji rojstni dan Njih veličanstva. Že na predvečer razlegal se je gromoviti glas topičev nad gra-ščino nam Slovincem tako naklonjene, jekleno katoliške gospé grofice Nugent. Pripravljenega je bilo tudi obilno umetalnega ognja in raketov. Žal, da je deževno vreme oviralo čarobno razsvetljavo. Slavnostni dan zgodaj ogle-sili so se zopet na prelepem slovenskem Pohorju mož-narji, budeči in vabeči verne Slovence k slovesni levi-tirani službi božji v lepo ozaljšano nadžupnijsko cerkev v Hočah. Poleg obilne množice učencev iz vseh šol zbralo se je tudi gasilno društvo z zastavo in praznično opravo k slovesni sv. maši. Da bi se slovesnost še po-večala, dopeljala se je tudi gospa grofica v farno cer-kev k sv. maši v izglede tistim hočkim faranom, kateri sicer radi uživajo dobrote gospé grofice, cerkve pa se še ob nedeljah skrbno ogibljejo. Po sv. maši je do poz-nega mraka donelo s Pohorja pokanje topičev, razlegala se godba, in večer odsevala razsvetljava iznad prijazne graščine Hausambacher. Bog nam ohrani cesarja Franca Jožefa še mnoga leta!

Iz Ormoža. (Slovenska zastava.) Našim nemškutarjem je grozno greben vzrastel. To se je letos očitno pokazalo, ko smo obhajali god našega farnega patrona sv. Jakoba. Kar ljudje pomnijo, izobesile so se na god sv. Jakoba raz line cerkvenega stolpa različno-barvne zastave kakor: cesarska, papeževa, štiriska, slo-venska in nemškega viteškega reda. Tudi letos so naš za cerkev vneti č. g. župnik ukazali do sedaj navadne zastave izobesiti, katere bi naj skoz celih osem dni visele. Vendar pojdi, predragi, z rudečo suknjo po ob-činskem pašniku, kjer se med pohlevnimi kravicami in dobrosrčnimi voleki tudi ljuti biki pasejo, ali pa s slo-vensko, to je rudečo-modro-belo zastavo skozi ormoško

mesto, in huda se ti bo godila. Treba bo brzih pet. Res vsi nemškutarski kramarji, ki nam Slovincem tako sladko svojo robo ponujajo, ter bi brez naših poštenih slovenskih grošev morali svoje kloznje zopet skupaj spravi-ti, bili so kakor bi trenil na nogah uzrši na stolpu slovensko trobojnico. Zvita buča dobro stuhta. Iz mar-sikaterih zadreg je ormoške nemškutarčke letos že re-šilo vodstvo nemškega viteškega reda. Tudi sedaj se obrnejo brzojavno na-nj. Brž pride zmeden telegram, da se slovenska zastava mora odstraniti. Ker se na tako nemško čorbo č. g. župnik niso mogli ozirati, pride drug enako zmotan telegram. Tudi sedaj še č. g. žup-nik niso dali odstraniti slovenske zastave. Sedaj pa se obrnejo nasprotniki do velikega mojstra nemškega vi-teškega reda ter mu naslikajo strašni položaj nemšku-tarjev. Uspeh je bil sijajen. Mojster nemškega viteškega reda ukaže z dvakratnim telegramom slovensko zastavo odstraniti. Č. g. župnik so v posebnem pismu celo stvar razjasnili vodstvu nemškega viteškega reda ter ob enem navedli odlok c. kr. ministerstva, z dne 7. jul. t. l. št. 14.221, s katerim se je pripoznala slovenska trobojnica kot v Avstrijskem cesarstvu postavno dopuščena. Toda zastonj. Slovenska trobojnica morala je v kot. Posledica temu je bilo mrmranje, preklinjevanje in velika razburjenost probujenega slovenskega ljudstva ormoške župnije. Pre-dragi slovenski korenjaki ormoškega okraja, ki ste pri vsaki volitvi stali, kakor skale, pokažite se tudi može. Ne hudujte se nad č. g. župnikom in ne verujte pod-pihovavcem, ki vas šuntajo, rekoč: č. g. župnik niso pustili izobesiti zastave. G. župnik so slovensko zastavo branili do skrajne meje; pač pa obrnite hrbet vsem tistim, ki so vam toliko sramoto napravili. Svoji k svojim!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Rojstni dan Nj. veličanstva svetlega ce-sarja se ni samo slovesno praznoval na Dunaju, ampak v vsakem mestu in večjem kraju širne Avstrije. Prav dobro znamenje je ta ljubezen do milega vladarja. — Dne 18. in 20. t. m. so imeli vsi cesarski ministri po-svetovanje. Sklepali so bojda zaradi prenehanja izjem-nega stanja v Pragi. — Dne 13. septembra se odkrije v cerkvi sv. Štefana spomenik zmage nad Turki pri Dunaju l. 1683.

Češko. Dne 13. septembra bode že leto dni, kar je v Pragi izjemno stanje. Bržčas še utegne dalje tr-jati. — Staročehi, posebno profesor Kvičala, hočejo z Mladočehi napraviti kompromis ali pogodbo za bodoče volitve in sicer zoper vlado.

Štajarsko. V Gradcu se je ustanovilo škofijsko svetovalstvo katoliškega šolskega društva in ono name-rava že to jesen otvoriti zavod za katoliške učiteljske pripravnike. Najbolj se za to reč zanima predsednik, profesor dr. Gutjahr. — Skoro vsako nedeljo napravi na Srednjem in Gornjem Štajarskem kak konservativni poslanec volilni shod; volilci so povsod s svojimi za-stopniki zadovoljni. — V Marjinem Celju je bil zadnje nedeljo shod obrtnikov. Prišlo jih je okoli 300 in jim je posebno ugajal govor znanega dr. Luegerja.

Koroško. Katoliško politično in gospodarsko dru-štvo za Slovence napravi javen shod 26. t. m. v Mižici. — Letos imajo v tej deželi občinske volitve. Naj bi tudi izpadle častno in srečno za Slovence! — Judje se šopirijo vedno bolj na južnem bregu Vrbskega jezera. Judje so res kakor golazen. — V Šmohorskem in Špi-

talskem okraju bode krščanski posestnik Peitler gotovo izvoljen za državnega poslanca. Slovenci mu bodo dali 12 glasov.

Kranjsko. Na shod katol. političnega društva je prišlo na Pristavo pri Trziču 2000 vrlih Gorenjcev. — Deželni odbor bode bojda kmalu izdal ukaz zoper samo slovenske ulične napise v Ljubljani. Ali bode to storil iz lastnega nagiba ali na Heinovo komando, ne vemo povedati. — Volilni shod skličeta na dan 26. t. m. deželna poslanca dr. Papež in dr. Žitnik v Št. Vid pri Zatičini.

Primorsko. Na Goriškem sta kandidata za bodoče deželnozborske volitve Anton Klančič, župan v Podgori pri Gorici, in g. Bl. Grča, župnik v Šempasu. — »Lega Nazionale« se imenuje laško šolsko društvo in je čiste podbno nemškemu šulvereinu. »Lega Nazionale« ima že 82 podružnic. Od nasprotnikov se učimo marljivosti!

Gališko. Umrli je gališki rodoljub grof Ludovik Wodicki. Pri pogrebu so bili učni minister, namestnik in mnogo državnih in deželnih poslancev. — Ker bodo svetli cesar obiskali v Levovu deželno razstavo, namerava se sestaviti za to priložnost meščanska častna straža. — Dne 19. t. m. se je povodom razstave v Levovu začel dobro obiskan shod poljskih trgovcev. Došli jih je več tudi iz Prusije. — Kolera se v tej deželi prikazuje v 18 okrajih. Na dan ji za kolero umrje 60 do 80.

Vunanje države.

Rim. Pri sv. očetu je na god sv. Joahima bilo 16 kardinalov in mnogo škofov, da so jim častitali. Papež so jim pri tej priliki dali neko pismo, v katerem poudarjajo, da naj duhovniki pridigujejo priprosto in poljudno, kakor nekđaj apostoli.

Italijansko. Italijanski anarhisti ali prekucuhi so se bojda zakleli, da hočejo Carnotovega morivca, Caseria, krvavo maščevati. To je sila žalostna novica, prav vesela pa je ta, da bode v Turinu od 2. do 6. septembra velikansk katoliški shod.

Francosko. Ministerski predsednik, Dupuy, je zelo bolan; vendar mu anarhisti strežejo po življenju. Zasledili so že dve taki anarhistični zaroti.

Angleško. Gornja ali gosposka zbornica je vsprejela postavo o šotski krajevni upravi nekoliko premenjeno. — Večina poslanske zbornice bi kaj rada, da se spremeni gosposka zbornica ali celo odpravi, ker ni hotela vsprejeti predloge o irskih najemnikih.

Nemško. V Berolinu so ujeli 40 anarhistov, ki so se shajali na nekemu vrtu blizu pokopališča in imeli precej streliva. — Praktičen socijalni kurz ali shod, ki je med nemškimi katoličani že več let v navadi, bode letos od 15. do 20. oktobra v Freiburgu v Brizgovu.

Rusko. Do poboja je prišlo, ko so Rusi na povelje vilenskega glavnega gubernatorja zaprli katoliško cerkev v Krožah. Kmetje so se do krvavega upirali celo vojakom, in zaradi tega so tedaj zaprli 150 kmetov, ki pridejo sedaj pred sodišče v Vilni. Obsodba bode te dni in gotova sila ostra.

Srbsko. Kakor smo zadnjič poročali, sta se res hotela odpovedati svoji službi ministra Antonovič in Jovanovič, toda kralj ni hotel te odpovedi vsprejeti. — Milan hoče bojda postati vrhovni poveljnik vse vojske. No, Milanu ni toliko mar za vojaštvo, ampak za mastno službo ali celo za kraljevo krono.

Špansko. V tem kraljestvu še nimajo občne vojaške dolžnosti in zdaj hočejo ministri tako postavbo zbornice predložiti. — Vlada je v skrbéh zaradi ustaje v Maroki v Afriki, in da bi španske naselbine varovala, poslala je v Mazagan vojno ladjo.

Azija. Vojska veliko denarja požre, in zato iščejo Kitajci in Japonci posojila pri bogatinah. — Na Kitajskem so vsled vojske z Japonci začeli sovražiti in preganjati tujce, ker se bojijo ogleduhov. — V kratkem bode bojda bitka v kakem kraju na Koreji. Blizu 50.000 Kitajcev z generalom Li-Ning-Thuana se bliža, da planejo na japonsko vojsko, katera tudi šteje kakih 50.000 mož. Sicer se Kitajcem slaba godi.

Amerika. V Peru v Južni Ameriki je ustaja. Govori se, da ekvadorska vlada podpira vstaše in da ekvadorsko prebivalstvo želi vojsko s Peruom, kjer skoro večina ljudij ni zadovoljna z načelniki vlade. — Predsednik severnih ameriških Zjedinjenih držav, Cleveland, boleha na obistih.

Za poduk in kratek čas.

Kako je zavrnil nadvojvoda Franc Karol bahača.

Znano je, da se je oče našega presvetlega cesarja, rajni nadvojvoda Franc Karol (7. decbr. 1802. — 8. marcija 1878.) najrajši mudil v prelepi Štajarski, v naši ožji domovini. On tega ni storil samo zavoljo naravnih krasot in lepote te dežele, ampak posebno so se mu dopadali ljudje, pristni štajarski korenjaki starega, poštenega kopita. Peš je prehodil marsikateri del gornjega Štajarja in pri tem potovanju podal se je neredkokrat v prijazen pogovor s preprostimi ljudmi, ker jih je hotel vsestransko opazovati in spoznavati.

Nekoč, tako se o njem bere, poprosi zgovorni nadvojvoda postarnega možiceljna, katerega je došel, kod pelja pot proti Marija-Celju. Postrežljivi starček ne pokaže le pota, temveč je tudi pripravljen, neznanega tujca do omenjenega kraja spremiti, češ, saj ni več daleč in vrh tega še vem za krajši pot.

Ko storita nekaj korakov, prične se že prezanimiv pogovor med njima. Ko sta se že to in ono pogovorila, vpraša nadvojvoda svojega kažipota, je-li že videl cesarsko prestolico, velikanski Dunaj. »To se samo po sebi ume«, odreže se starček, če prav se mu je videlo, da se s tem le samo pobaha.

»No, kako se ti je pa tam dopadlo?« »Prav izvrstno«, dè oni, »tako zeleno in hladno sicer tam ni, kakor je tukaj le med gorami, a zato pa tudi tam nikjer ni tako strmo in toliko pečin, kakor tukaj. Prav dobro sem se imel na Dunaju, da ti povem. Dunajčani so se zelo čudili, kako sem se še jaz zmotil v njihovo ponosno prestolico.« »To ti rad verjamem«, odvrne mu prijazni nadvojvoda ter se skrivaj namuzne. »Pravijo, da je Dunaj velik.« »Nekoliko večji je že, kakor moja rojstna vas, to sem pri prvi priči spoznal«, pripoveduje spremljevalec. »Si-li pogledal cesarsko palačo, si-li videl cesarsko rodbino?« »Se ve, da; čisto iz zlata je in z demanti, biserji in dragim kamenjem posuta in okrašena.« »Ali je to mogoče?« »Verjeti pa mi smeš, ker zlagal se še nisem svoj živ dan«, razlaga naš Štajarec ter nadaljuje svoje popisovanje. »Tla so s svilo in žametom preprežena, namreč tudi na dvorišču, da se ne zmoči tlak, kedar deži.«

»To bi pa rad enkrat videl, če bo le količkaj mogoče«, odvrne nadvojvoda. »Rad ti to verjamem, kajti vsakdo Dunaja še ni videl.«

»Dvorne stražnike si seveda tudi videl?« »Pravi štempiharji so, najmanjši meri več, kakor osem čevljev.«

»Kaj pa kaj porečeš o cesarskih muzikantih?« »Ravno tisti dan, ko sem jaz bil pri cesarski palači, so igrali in svirali, da mi je kar pete povzdigovalo. Še kedar je pri nas žeganje, nimamo take muzike.« »No

Dunajčani so pa gotovo na te svoje godce jako ponosni. Kaj pa, na zvoniku sv. Štefana si tudi brez dvoma bil? »To je naravno«. »Kako dolgo si pa hodil na-nj«. »E, samo dva dni sem potreboval, ker, čeprav sem že star in vključen, pa stopim pa še, če je treba«.

»Izgled in razgled si pač imel, da je bil kaj vreden, kaj ne?« »To se ve; sem videl najmanj pol Evrope, če ne več. Na primer Konstanopel se tako dobro vidi in če nastaviš rešpehtlin, vidiš ljudi se po tistih turških strehah sprehajati ter duhan piti. Pa tudi sem v naš kraj se moraš obrniti. Jaz sem ravno videl, kako je po onem-le hribu bežal zajec pred lovskimi psi«.

In še več zanimivih podrobnosti je slišal potpežljivi nadvojvoda. Naposled ga še vpraša, kako se mu je kaj godilo v mestnem vrtu. »Tisti pa je bil ravno takrat zaprt. Prevzetni Dunajčani me niso pustili va-nj«. »To je pa res škoda. Kaj ne, ti si lovec, če te prav obleka ne izdaja«. »Da, to sem«. »Si že veliko zverine postrelil, seveda, ker si tak korenjak«. »Menda je vsa, kolikor je nje v zadnjih štiridesetih zmanjkalo daleč na okrog, padla od moje puške«.

»Pa kaj sem te pozabil prej povprašati; cesarja si tudi gotovo videl?« »Seveda, prej pa pravi Štajarec, ki je vedno zvest svojemu ljubljenu vladarju, ne gre iz Dunaja, da ne vidi cesarja samega. Tako prijazno in vljudno se je sprehajal po mestu, pa le po lepših ulicah in cestah. Dolga, rudeča suknja iz škrlata, podobna talarju, katerega nosijo naš g. fajmoštar, segala mu je do pet; v desni držal je zlato, dragoceno palico, to je svoj scepter; na glavi pa ni imel klobuka, kakor ga imava midva, ampak svetlo krono, da se je le kar sonce v njej lesketalo. Res veselje ga je gledati, kako se spušča s prostimi ljudmi v prijazen pogovor. Le tega nikdar ne zamudi, če prideš kedaj na Dunaj!«

»Tvoj oče je bil tudi lovec, kaj ne«. »Seveda in tudi oče mojega očeta. Kaj pa bi tudi bil, če ne lovec!« »Saj so nekateri očetje še kaj drugega, ne samo lovci!«

»No, kaj pa je tvoj oče drugega bil, kakor lovec«, vpraša pogumno starček. »Cesar«, odgovori nadvojvoda nepriljeno. »Kaj še! Le bolj tiho govori, da te ne sliši kak žandarm in te ne vtakne v temo!«

»Brata imaš tudi katerega, kaj ne«. »Tudi«. »Ta pa je gotovo lovec?« »Ne«. »Kaj pa je?« »Cesar«. Neverjetno pogleda naš kažipot svojega tujca a stavi mu še prašanje, ali ima on kaj otrok? »Imam jih, hvala Bogu. Vsi so zdravi in pridni«. »No, kaj pa so oni?« »Starejši, Franc, je cesar in mlajši Maks, je tudi cesar«. »Beži, beži, pa koga drugega naplahtaj, pa ne mene!«

»To je vse res, mi smeš na mojo besedo verjeti. Tudi dve sinahi imam, ste tudi obé cesarici«. Spremljevalec nadvojvode ni vedel, kaj bi počel od samega smeha. Komaj, da je še stolkel vprašanje: »Kaj pa si za božjo voljo ti?« »Ko bi bil hotel, bil bi tudi cesar«, odreže se mu Franc Karol. Starček je imel vidno veselje nad dozdevno baharijo svojega tujca; njegova samohvala ga je jako zabavala.

Ko pa pridejo v Marija-Celje, odkriva se tujcu vse, globoko pripogiblje, mu roko poljubljuje, vse ga le nago-varja cesarska visokost itd. Kdo bi popisal, kaj je naš kažipot tu prestal! Gorko in vroče mu je prihajalo, pogled mu je jemalo, ni vedel, kam bi se dejal. Prijazno se mu na to zahvali nadvojvoda za spremstvo, mu stisne nekaj trdega v roko ter mu šaljivo reče: »Če še kedaj na Dunaj prideš, in bo mestni vrt zaprt, le pri nadvojvodu Franc Karolu se oglasi in vrt se ti bode odprl. Zdaj pa pojdi v cerkev ter se spovej, kar si se meni med potjo vsega nabahal«.

Smešnica. Major vpraša rekruta: »Ali znaš plavati?« Rekrut: »Znam, gospod major!« Major: »Kje si se učil?« Rekrut: »V vodi, gospod major!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) so se dne 21. avgusta odpeljali v Pilštanj, kjer so drugi dan posvetili lepo slikano župnijsko cerkev in krasno prenovljene oltarje. Poprava cerkve in oltarjev stane 6000 gld.

(Volilcem) svojim bodeta poročala gospoda poslanca dr. Jurtela in dr. Gregorec o deželnem in drž. zboru v nedeljo, 2. septembra popoldne ob 3. uri na Črni ali Ptujski gori.

(V Sevnici ob Savi) so na predvečer cesarjevega rojstnega dne bile vse hiše lepo razsvetljene, le hiša nemškega advokata Kautschitscha (Kavčiča) je bila v temi. Drugi dan je sicer na svoji hiši razobesil zastavo, pa ne cesarske ali v Avstriji dovoljene, ampak »frankfurtarsko«, to je črno-rudečo-žolto.

(Vabilo k ustanovitvi) »bralnega društva« v Negovi, katera se bode vršila dne 9. septembra t. l. ob 3. uri popoldne, g. Špirk-ovih prostorih. Vspored: 1. »Pevčeva molitev«, mož. zbor. 2. Pozdrav. 3. »Domovina«, mož. zbor. 4. Slavnostni govor. 5. »Uboj«, mož. zbor. 6. Poročilo o delovanju začasnega odbora in pojasnjevanje pravil. 7. »Slovenec sem«, mož. zbor. 8. Volitev odbora in predsednika. 9. »Hej Slovani«, mož. zbor. 10. Nasveti in vpisovanje udov. 11. »Lahko noč«, mož. zbor. Uljudno vabi odbor.

(»Marija Pomagaj« in »Sv. Višarje«.) Štajarski romarji na Sv. Višarje so letos nazaj gredoč se zglasili tudi pri »Mariji Pomagaj«. Tukaj se stavi prelepa cerkev, čeravno se je ta božja pot še le v novejšem času začela. Romarjem stavba jako ugaja. A mnogoteri so izraževali željo, naj se tudi na Višarjah kaj popravi. Kapelice ob potu na Sv. Višarje so celo zapuščene, prav revna je tudi romarska cerkev.

(Naglo smrt) je storil 15. t. m. umirovljeni davčni nadzornik Steyr v Magdalenskem predmestju v Mariboru. Ko je v jutru vstal, zadela ga je kap.

(Posojilnica pri Mariji Snežni na Velki), zadruga z neomejenim poroštvo začne vkljub mnogovrstnim napadom in zaprekam nasprotne stranke in renegatov s 1. septembrom t. l. svoje delovanje. Hranilne vloge se bodo obrestovale po 4%, za posojila se bo zahtevalo 5½%. — Č. g. Franc Pignar, župnik pri Mariji Snežni, je načelnik, Avgustin Pestiček, knjigovodja, Jurij Zver, denarničar, Rajmund Sfiligoj, računski pregledovalec, Anton Raušl, načelnikov namestnik. Namen tega narodnega denarnega zavoda na nemški meji je, edino v prid slovenskega naroda delovati; zatoorej Slovenci pridno ga podpirajte po geslu: »Svoji k svojim!«

(Celjani v strahu) Ti dni se je raznesel glas, da je v Celju nekdo zbolel za koleru. To nikakor ni res, pač pa ima nekaj otrok škrlatico in davico, kar pa mestni očetje pred svetom zamolčijo.

(Strela) je 14. avgusta udarila v poslopje posestnika Filipa Šketa v Gornji Kostivnici in je vpepelila hišo in svinjak. Škoda znaša 1200 gld., ali poslopje je bilo zavarovano samo za 180 gld.

(Sneg) je padel v noči od zadnje sobote na nedeljo na Gorenjskem Kranjskem, posebno na planinah okoli Kamnika. Enaka, zdaj nepričakovana vest se sliši iz Bosne. Ni čuda, da je pri nas vreme skoro jesensko postalo in se je bati mraza ali slane.

(Velikanski požar) je bil več dnij v Reki. Zgorela so na kolodvoru javna skladišča ali magacini in vse blago v njih, kakor moka, kava, sladkor, špirit. Mnogo vina se je v bližini skvarilo vsled velike vročine. Vsa škoda znaša nad 2 milijona gld.

(Utonila) sta v Stonjcih niže Ptuja dne 9. t. m. devetletni in jedenajstletni sin sedlarja Alojza Zemljariča v Dravi pri kopanju, ker nista znala plavati.

(Shoda krščanskih starinoslovcev), ki se je vršil 20. in 21. v Spljetu v Dalmaciji, udeležil se je iz naše škofije č. g. Fr. Lekše, kaplan Cirkovski.

(Bela žena.) Dne 18. avgusta je mirno v Gospodu zaspala pobožna sestra Štefanija Grosser v Studenicah v samostanu čč. sester magdalenk.

(Duhovne vaje za duhovnike) naše škofije bodo letos na Slatini od 17. do 21. septembra.

(Nova cerkev.) Glavni zid nove frančiškanske cerkve v Mariboru je dogotovljen in so te dni začeli s pokrivanjem. Presbiterij bode kmalu krit.

(Napad na družbo sv. Mohorja) in sicer jako nesramen, je napravila »Neue freie Presse«, največji židovsko-liberalni časnik na Dunaju. Pisala je, da naša toli slavna družba izdaja politične knjige. S tem natolcevanjem hoče, naj bi vlada družbo zatrla. Kaj si vsega ne stuhla židovska in liberalna predrznost!

(Domobransko) vrhovno poveljništvo za slovenske dežele bode v Gradcu in sicer za Štajarsko, Koroško, Kranjsko, Trst, Goriško in Gradiško. Za poveljnika tega domobranskega okraja je imenovan Heller pl. Hallheim.

(Prodaja vojaških konjev) se bode letos vršila 1. septembra v Gradcu, 3. septembra v Račah, 4. septembra v Radgoni, 5. septembra na Ptuj, 7. sept. v Brežicah, 18. septembra v Ljutomeru in 24. septembra v Feldbachu.

(Anarhist v cerkvi.) Nepoznan človek je prinesel oni dan v romarsko cerkev Matere božje na Sveti Gori pri Gorici dve debeli voščeni sveči in zahteval, naj se užgeta v cerkvi, ki je bila natlačeno polna. Sveči sta bili polni dinamita. Tega darovnika-anarhista zdaj zasledujejo.

(Ustanove.) Na c. kr. visoki šoli za obdelovanje zemlje v Mödlingu je s prihodnim šolskim letom razpisanih pet državnih ustanov po 200 gld. za kmetijski in jedna za gozdarski poduk. Prošnje naj se pošljejo do 25. sept. na naučno ministerstvo potom ravnateljstva.

(Novozidano kopališče) v Mariboru je 23. avgusta otvoril gospod Denzel. Slišimo, da je vse okusno urejeno.

(Tatvina v cerkvi.) V noči 8. avgusta so tatovi ulomili v cerkev Sv. Uršule nad Slov. Gradcem, pobrali štiri oltarne prte in 25 gld.

(V gozdu) blizu Vrčaja so našli pretekli petek ljutomerskega lovskega paznika Kapuna ranjenega. Bržčas ga je obstrelil kak lovski tat.

(Zbirca.) Ormoški nadučitelj je imel veliko pravdo z g. dr. Gršakom, g. Gomzijem in drugimi; pa se je dovolj opekel. Stroške v Celju mora plačati sam, v Ormožu pa polovico. Vseh teh plačil je precej in zato Ormoški po sili Nemci za svojega vernega pristaša že pobirajo.

(Savski most v Radečah.) Dne 20. t. m. se je vršila obteževalna poskušnja na novem mostu čez Savo v Radečah. Prihodnjo nedeljo se bode novi most otvoril prometu.

(Požar.) Dne 18. t. m. je na Dravskem polju v Gornjih Pleterjah pogorel Košičev mlin. Ogenj je tudi pokončal precej žita, ki je bilo za mletev namenjeno.

(Strela ubila.) Pretekli petek popoldne so pri Sv. Duhu pri Lučanah kosili kmet Pavel Kure, njegov sin Friderik in hlapec Jurij Kaiser; kar nevihta nastane in ti trije letijo pod kostanj. Strela udari v kostanj in ubije Friderika Kureta in Jurija Kaiserja, kmeta pa samo hudo omami.

(»Kajhar«) se je priklatil tudi na vrh zelenega Pohorja, na Tinje. Ali tu ga je zadela sramotna osoda. Vrli kmet G. T., prebravši 3. številko »Štajerskega kmeta«, ga je očitno v gostilnici raztrgal, rekoč: »List, ki prinaša take novice, s katerimi spodkopava čast in veljavo častitega duhovskega stanu, še za stranišče ni za rabo; torej resk na drobne kosce!«

(Imenovanje pri pošti.) Trgovski minister je za poštne asistente imenoval praktikante: J. Heisterja za Ptuj, J. Beguša, L. Košenino in J. Novaka za Maribor. Premeščeni so asistenti J. Gasser iz Maribora v Pontabel, Fr. Grundl iz Pontabla v Maribor, A. Kalb z Zidanega mosta v Ptuj. Dalje so imenovani praktikanti R. Matijašič, E. Langer, P. Sovan, J. Pinterič in A. Schneider, vsi za Gradec.

(Novonastavljeni za kaplane) so ti-le čč. gg. novomašniki: Janez Čemažar v Vitanju, Ernest Trstenjak v Slov. Bistrici, Mihael Šket v Št. Janžu pri Spod. Dravogradu, Karol Preskar v Št. Kungoti na Pohorju, Alojz Rožman v Galiciji, Fortunat Končan v Dramljah, Lovrenc Šlamberger v Slivnici pri Celju in benediktinski duhovnik P. Albin Hofer v Svičini.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jož. Žičkar, župnik v Vitanju, bode oskrboval župnijo v Skomrah. Č. g. Janez Munda, provizor v Olimju, pride za kaplana na Črno goro. — Župnijo na Vranskem je dobil č. g. Vincenc Geršak, župnik v Podčetrtku, in Sv. Lenarta nad Laškim č. g. Jak. Vidovič, kaplan na Zavrču. — Prestavljeni so ti-le č. g. kaplani: Franc Brglez iz Slov. Bistrice v Ljutomer, Jernej Vurkelec iz Griž v Gornji grad, Martin Roskar iz Gornjega grada k Sv. Križu pri Slatini, Martin Ulčnik od Sv. Križa pri Slatini v Griže, Matija Vavpotič iz Ljutomera v Leskovec, Janez Dobršek iz Št. Jurija pod Tabrom v Št. Martin na Paki in Alojz Čížek od Sv. Janža pri Spod. Dravogradu v Št. Jurij pod Tabrom.

Loterijne številke.

Trst 18. avgusta 1894:	67, 71, 75, 88, 13
Line „ „ „	67, 49, 12, 19, 47

Učenec z dobrimi šolskimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme takoj v pouk za trgovino z mešanim blagom. **Aloja Korošak-a** pri Sv. Jurju na Ščavnici. 2-2

Naznanilo.

Blaž Kozar, mizar v Št. Jurju ob južni železnici, priporoča vsem sadrejem cest stroje za muckanje sadja s kamennimi valjarji, ki so polovico cenejši, kakor jih prodajajo po tovarnah, in se tudi lažje gonijo z eno roko, kakor tovarniški ter zameljejo v 20 minutah za 100 litrov tekočine. Pošiljajo se sicer frankirano. 2-2

Štajerska deželna zdravilnica Rogačka-Slatina.

Južne železnice postaja: **Poličane**.
Sezona od 1. maja do 30. septembra.
Zdravitev s pitno, topliško in
studenno vodo, s sirotko itd.

Brošure in prospekte razpošilja ravna-
telstvo brezplačno.

Tempeljka in Styrija-slatina,
vedno nova polnitev,
slavoznano glavberjevoslno zdravilo
proti boleznim prebavnih organov in
izvrstna svežina pijača.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatcu
in na Slatini ter tudi v vseh trgovinah
z mineralnimi vodami, v boljših spece-
rijskih in droguerijskih prodajalnicah
ter v lekarnah. 4-6

Učenec slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v uk pri g. **M. Petrič-u**, trgovcu z mešanim blagom in z železom v **Štrigovi** (Stridau) na Ogrskem. 2-2

**Uradne in trgovske
KUVERTE**
s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Veliki živinski in kramarski sejem

pri Sv. Antoniju v Slov. gor., v občini Cer-
kvenjak, kateri je vsako leto na ruško so-
boto, bo letos zaradi svetka **ponedeljek, dne**
9. septembra 1894.

Občinski urad Cerkvenjak,
dne 18. avgusta 1894.

1-3 Jan. Domšek,
občinski predstojnik.

KONJAK.

Ta iz krep-
kega, na lastnih
goricah zrasede-
nega vina izvele-
čena Francovka
je skušen pomo-
ček za oživiljenje
dušnih in teles-
nih močij. Zo-
per protin, tr-
ganje, otrpnenje
udov, revmati-
zem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja
1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi
in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota.
Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice,
se mu da škrinjica zastoj in plača se na
pošti voznina. Dobi se le samo pri **Bene-
diku Hertl**, graščaku na Goliču pri
Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest.
gospodske ulice 30-52

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku,
6. natis. Obsega pouk o čiščenju žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast
žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device,
zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pes-
mij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane
vezana v polusnje gld. —70
„ z zlatim obrezkom „ —80
„ v usnje z zlatim obrezkom „ 140
2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni
Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe,
pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo
vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 130
„ „ rudečim „ „ 140
„ „ zlatim „ „ 160
3. „**Po poštnem povzetju 10 kr. več.**“
4. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga,
posebno za mladino, stane
v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. —85
„ s kopčo „ —95
5. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol,
5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja
vezano gld. —35
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ —50
„ v usnje z zlatim obrezkom „ —60
6. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za
šolarje nižjih razredov, velja
vezan gld. —30
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ —40
„ v usnje „ —50
7. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
8. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojz Vajak, stane 15 kr.
9. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.
10. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.
II. snopič 10 kr.
11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,
ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča :

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja
bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica
Schutzmarke. 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

 Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica
20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

**Odvajalne ali čistilne krog-
ljice** čistijo želodec pri zaba-
sanji, skaženem želodcu. — Ška-
tulja 21 kr., jeden zavojček s
6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

**Planinski zeliščni ali prsni
sirop** za odraslene in otroke;
raztvorja sliz in lajša bolečine,
n. pr. pri kašlju. — Steklenica
56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino
za notranjo potrebo pri kravah,
konjih in prašičih. — Zavojček
z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov sam^o
2 gld.

Cvet za konje. Naj-
bolše mazilo za konje, po-
maga pri pretegu žil, ote-
kanji nog, otrpnenji v boku,
v križi itd., s kratka pri-
vnanjih boleznih in hibah.
— Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le 1 gld.,
pet steklenic z rabilnim
navodom vred le 4 gld.

Vsa ta našeta in vsa
druga zdravilna sredstva se
dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto
razpošiljajo. 6—24